

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی گلزار

عوارض غیر شایع اما جدی به دنبال همودیالیز کدامند؟

تهیه: کارگروه آموزش بیماربخش دیالیز

تدوین: خرداد ۱۴۰۳

بازنگری: خرداد ۱۴۰۵

ایمیل بیمارستان

info@golsarhospital.ir

سایت بیمارستان

www.golsarhospital.ir

شماره تلفن: ۰۱۳-۳۴۹۰۰۰

آدرس: رشت - گلزار - بلوار سمیه

کد پمفلت: T۱۴-AC-۰۴

در صورت هریک از علائم هشدار زیر پزشک یا پرستار دیالیز را مطلع نمایید:

- تهوع، استفراغ، بی قراری، سردرد، گیجی، کاهش هوشیاری و کما
- خارش، سوزش، کهیر، سرفه، گیجی، چشمان اشک آلود، کرامپ شکمی، یا اسهال در موارد شدیدتر، دیس پنه، احساس گرمی در محل فیستول یا در سراسر بدن احساس مرگ قریب الوقوع
- درد پشت، تنگی نفس، تنفس کوتاه، ضعف عضلانی، کاهش گلبولهای قرمزخون، بالا رفتن پتاسیم خون و نهایتاً ایست قلبی
- گیجی، عدم هوشیاری، تشنج، تنگی نفس، سرفه، احساس فشار در قفسه سینه

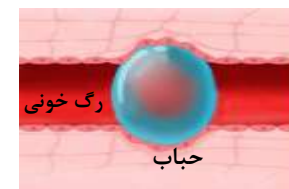

در صورت داشتن هرگونه سوال در زمینه مراقبت های منزل
با شماره تماس ۰۱۳-۳۴۹۰۰ داخلی بخش مربوطه تماس
حاصل نمایید.

.....

منبع: کتاب مراقبت های ویژه پرستاری در بخش های ICU، CCU، دیالیز
(مولفین معصومه ذاکری مقدم - منصره علی اصغرپور) چاپ سیزدهم ۱۴۰۱

آمبولی هوا:

به علت درست خارج نکردن حباب های هوا به هنگام قطع دیالیز و برگرداندن خون حاوی هوا به بیمار (با توجه به وجود اجزاء تشخیص دهنده هوا در دستگاه های جدید دیالیز نادر است)

علائم:

بستگی به وضعیت قرار گیری بیمار دارد:
در بیماران نشسته هوا از قلب وارد مغز می شود و علائم به صورت: گیجی، عدم هوشیاری، تشنج و حتی مرگ
در بیماران خوابیده هوا از طریق بطن راست قلب وارد ریه می شود و علائم به صورت: تنگی نفس، سرفه، فشار در قفسه سینه

درمان:

- ابتدا راه خون وریدی بسته شود
- پمپ خون متوقف شود
- پوزیشن خوابیده به سمت چپ و سر پایین تر قرار گیرد.
- استفاده از اکسیژن ۱۰۰٪ به بیمار
- اقدامات حمایتی قلبی و تنفسی

آریتمی:

در طی دیالیز خصوصاً در بیمارانی که داروهای گلیکوزیدهای قلبی (دیژیتال) مصرف می کنند دیده می شود.

درمان:

- کنترل ریتم قلب در طی دیالیز
- اطمینان از اینکه پتاسیم محلول دیالیز به میزان کافی است.

عوارض غیر شایع ولی جدی به دنبال دیالیز بروز سندرم عدم تعادل، واکنش حساسیتی شدید، آریتمی، نامیوناد قلبی، خونریزی های داخل جمجمه ای، صرع، همودیالیز و آمبولی هوا که باید مورد توجه قرار گیرد.

سندرم عدم تعادل:

یکی از نشانه های سیستمی و عصبی است اغلب همراه با تغییرات ویژه نوار مغزی می باشد که می تواند اتفاق بیفتد (در حین یا بلافاصله پس از دیالیز)

علائم: تهوع، استفراغ، بی قراری، سردرد، گیجی، کاهش هوشیاری و کما

علت: تجمع مایع در مغز به علت کاهش سریع محلول پلاسما در طی دیالیز و هایپوتونیک شدن (کاهش غلظت) پلاسما نسبت به سلول های مغز، مایع به داخل بافت وارد می شود.

درمان:

علامتی است ولی اگر علائم توسعه پیدا کرد میزان جریان خون باید کاهش یابد تجویز محلول های با غلظت بالای سدیم کلراید و گلوکز برای درمان گرفتگی عضلانی موثر است در صورت کم هوشی یا کما دیالیز باید متوقف شود راه هوایی بیمار کنترل شود. سرم مانیتول وریدی داده می شود.

پیشگیری:

- در بیمارانی که میزان اوره خون بالایی دارند جلسه دیالیز طولانی نشود.
- کاهش نیتروژن اوره پلاسما تا حدود ۳۰٪
- عدم استفاده از محلول دیالیز کم سدیم (ادم مغزی را بدتر می کند)
- در بیمارانی که سدیم خون آنها بالا است، دیالیز به آهستگی با تجویز سرم قندی ۵٪ یا قندی ۵٪ و سالین ۹٪ انجام گیرد.

حساسیت به دیالیزور (صافی دیالیز):

- ساخته شدن دیالیزور ها از سلول های نامناسب
- حساسیت به گاز اتیلن اکساید که جهت استریل کردن صافی و لوله های حامل خون استفاده می شود.

علائم

خارش، سوزش، کهیر، سرفه، گیجی، چشمان اشک آلود، کرامپ شکمی، یا اسهال در موارد شدیدتر، دیس پنه، احساس گرمی در محل فیستول یا در سراسر بدن احساس مرگ قریب الوقوع

درمان:

- متوقف ساختن فوری دیالیز
- قطع جریان خون
- بررسی راه تنفسی و قلبی
- تجویز داروهای آنتی هیستامینی و استروئیدی و... طبق

تجویز پزشک

همولیز:

علل: بیشتر علل مربوط به محلول دیالیز می باشد:

محلول دیالیز با دمای بالا

محلول دیالیز با غلظت پایین

محلول دیالیز آلوده به فرمالدئید، بلیچ، کلرامین، نیترات موجود در آب یا مس موجود در لوله های آب

علائم و نشانه ها:

درد پشت، تنگی نفس، تنفس کوتاه، ضعف عضلانی، کاهش گلبولهای قرمز خون، بالا رفتن پتاسیم خون و نهایتاً ایست قلبی

درمان:

- فوراً پمپ خون متوقف شود
- راه خونی بسته شود
- خون لیز شده نباید مجدد به بیمار تزریق گردد.
- بیمار باید بستری شود چون همولیز به طور دیررس موجب آسیب به اریتروسیت ها می شود و ممکن است چند ساعت پس از دیالیز ادامه داشته باشد.